

Sağlık Çalışanları Arasında COVID-19 Hastalığının Ciddiyetini Etkileyen Risk Faktörleri

Araştırmacılar: Bahar Madran,

Zeliha Akbulut, Gözde Akbaba, Emre Taş, Tuğba Güçlüoğlu, İsmail Bozkurt, Şiran Keske, Özgür Şencanlı, Önder Ergönül

KLİMİK
2022

Giriş:

Sağlık çalışanları (SÇ) Covid-19 tanılı hastalar ile uzun süreli ve tekrarlayan temasları nedeniyle SARS-CoV-2 enfeksiyonu açısından yüksek risk altındadır [1, 2].

1-Gholami M, Fawad I, Shadan S, Rowaiee R, Ghanem H, Hassan Khamis A, et al. COVID-19 and healthcare workers: A systematic review and meta-analysis. Int J Infect Dis. 2021;104:335-46.

2-Gomez-Ochoa SA, Franco OH, Rojas LZ, Raguindin PF, Roa-Diaz ZM, Wyssmann BM, et al. COVID-19 in Health-Care Workers: A Living Systematic Review and Meta-Analysis of Prevalence, Risk Factors, Clinical Characteristics, and Outcomes. Am J Epidemiol. 2021;190:161-75.

- Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Ocak 2020 - Mayıs 2021 tarihleri arasında **115.000** SÇ'nın SARS-CoV-2 enfeksiyonu nedeniyle yaşamını yitirdiğini raporlamıştır.

Peki kimler risk altında?

Son iki yıl içinde sağlık çalışmaları arasında riskli gruplarının belirlenmesi hakkında farklı çalışmalar yürütülmüş olup, çalışmaların genellikle yaş, cinsiyet, BKİ, etnik köken ve kronik hastalıklar üzerinde yoğunlaştığı saptanmıştır.

Sağlık profesyonellerinin meslek bazında sahip oldukları risk düzeyi ?

Amaç:

Bu nedenle hastanelerimizde çalışan sağlık çalışanları arasında SARS-CoV-2 enfeksiyonunun ciddiyyetini etkileyen risk faktörlerinin belirlenmesi için prospektif bir çalışma yürüttük.

Yöntem

- Çalışma pandemi döneminde VKV Sağlık Kuruluşları'na bağlı bir üniversite hastanesi ve bir özel hastanede çalışan, İşyeri Sağlık ve Güvenliği Bölümü (İSGB) tarafından COVID-19 tanısı alan sağlık çalışanları dahil edilmiştir.
- Veriler bağışıklama faaliyetleri başlamadan önce 11 Mart 2020 - 10 Mart 2021 tarihleri arasında toplanmıştır.
- Ayaktan takip edilen Covid-19 tanılı SÇ'larının semptom takibi İSGB tarafından günlük telefon görüşmeleri ile yapılmış olup, yatan hastaların değerlendirmesi Enfeksiyon Kontrol Ekibi (EKE) tarafından günlük yerinde değerlendirmeler ile gerçekleştirilmiştir.

Yöntem

Çalışanların sahip oldukları risk faktörleri online çevirim içi araçlar aracılığıyla doldurulan 16 maddeden (yaş, cinsiyet, meslek, temas sorgulaması, tedavi kullanım durumu .vb) oluşan online soru formu aracılığıyla toplanmıştır.

Bulgular

Çalışma süresince Covid-19 hastalık tanısı alan 909 SÇ (%23.35) yakından izlenmiştir.

Çalışanların %85'i (n=774) hastalığı asemptomatik ya da hafif bulgular ile atlatırken %15'i hastalığı orta yada ciddi bulgular ile atlatmıştır.

Kurumlarımızda çalışan hiçbir SÇ'nin (n=3982) Covid-19 nedeniyle yoğunbakım ihtiyacı olmamış, hastalık nedeniyle hayatını kaybetmemiştir.

Variable	Number of HCWs with COVID-19 n=909	Percentage %
Age (years)(mean=32years)		
≤24	179	(19.7)
25-34	392	(43.5)
35-44	196	(21.5)
45-54	70	(7.7)
≥55	18	(2)
Unknown	54	(6)
Sex		
Male	289	(31.8)
Female	620	(68.2)
Risk Factors		
HT/KKY	34	(3.7)
DM	12	(1.3)
HT/KKY+DM	3	(0.3)
Obesity		
BMI >27	183	(20)
BMI >30	72	(8)
BMI >35	15	(1.6)
Severity of COVID-19		
Asymptomatic	94	(10.3)
Mild	680	(74.8)
Moderate	129	(14.1)
Severe	6	(0.6)
Critical	0	(0)
Death	0	(0)
Contact description		
Household	264	(29)
Other positive HCWs	229	(25)
To patients with a lack of PPE	103	(11)
None present	313	(35)

Tablo 1. Covid-19 hastalığının ciddiyetini etkileyen risk faktörleri (tek değişkenli analiz)

	Toplam n=909 (%)	Asemptomatik ya da hafif n=774 (%)	Orta ya da ciddi n=135 (%)	p
Yaş ort. (SD; min-max)	31.9 (8.8; 18-72)	31.3 (8.5; 18-62)	35.4 (9.8; 21-72)	<0.001
Yaş >40	236 (26)	188 (24)	48 (36)	0.006
Cinsiyet				
Kadın	620 (68)	541 (70)	79 (58)	0.009
Erkek	289 (32)	233 (30)	56 (41)	
Görev				
Hekim	77 (8)	55 (7)	22 (16)	<0.001
Hemşire	258 (28)	221 (29)	37 (27)	0.785
Kronik Hastalıklar				
Kardiyovasküler hastalık	34 (3.7)	23 (3)	11 (8)	0.003
Diyabetes mellitus	11 (1.2)	7 (1)	4 (3)	0.044

Tablo 2. Covid-19 hastalığının ciddiyetini belirleyen etmenler

	Tek Değişkenli Analiz			Çok Değişkenli Analiz		
	OR	CI	p	OR	CI	p
Erkek cinsiyet	1.64	1.13-2.39	0.009	1.65	1.11-2.46	0.013
Yaş>40	1.71	1.16-2.52	0.006	-	-	-
BKİ>30	2	1.13-3.54	0.017	1.9	1.09-3.51	0.024
Kardiyovasküler hastalık	2.89	1.37-6.09	0.005	-	-	-
Hekim olmak	2.54	1.49-4.33	0.001	2.56	1.45-4.52	0.001

Sonuç

Sağlık çalışanları arasında **erkek olmak, hekim olmak** ve **BKİ>30** olması Covid-19 hastalığını daha ciddi geçirmeleri açısından istatistiksel olarak anlamlı risk faktörleri olarak saptanmıştır.

Hastanelerin EKE ve İSGB'leri belirlenen risk faktörlerinin farkında olmalı ve risk grubunda olan SARS-CoV-2 enfeksiyonlu sağlık çalışanları yakından takip edilmelidir.

Dinlediđiniz için teŖekkr ederim

KLİMİK
2022